

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

25 יולי 2024, י"ט תמוז תשפ"ד

עו"ד גלי בהרב-מיארה	ח"כ אורית סטרוק	עו"ד אסי מסינג
היועצת המשפטית לממשלה	שרת ההתיישבות והמשימות הלאומיות	היועץ המשפטי
משרד המשפטים	משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות	משרד האוצר
<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>
רו"ח יהלי רוטנברג	מר אבי מאיר	
החשב הכללי	מנכ"ל	
משרד האוצר	משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות	
<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>	

שלום רב,

הנדון: כוונת משרד ההתיישבות להקצות 50 מיליון שקלים בלא מכרז

"חיזוק החוסן הקהילתי במרחב ההתיישבות"

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה"), אנו מתכבדים לפנות אליכם בדברים הבאים:

1. כזכור, ביום 2.1.2024 פנינו אליכם בנושא כוונת משרד ההתיישבות להקצות בפטור ממכרז כ-20 מיליון שקלים לארגון השומר החדש לשם סיוע הארגון בהקמת צוותי חירום וחוסן יישוביים, בהתאם לתקנה 3(29) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993 (להלן: "התקנות"), ובטענה כי ארגון השומר החדש הוא הגורם היחיד שבכוחו לסייע במשימה. זאת, אף שהארגון מעולם לא ביצע משימה דומה. על אף ההצבעה על הפרת החוק לכאורה, פנייתנו זו לא נענתה. ונראה כי בכך לא די.
2. ביום 16.7.2024 פרסמה ועדת הפטור של החשב הכללי פרוטוקול המתאר אישור התקשרות של משרד ההתיישבות עם השומר החדש על סך כ-17,000,000 שקלים (עם אופציה לשתי הארכות, על סך כ-34,000,000 שקלים) בעבור פרויקט "חיזוק החוסן הקהילתי במרחב ההתיישבות"¹. כך, חיזוק החוסן הלאומי יבוצע על ידי הגברת הנוכחות האזרחית של מתנדבי העמותה

¹ פרוטוקול מס' 4388 של ועדת הפטור מיום 19.6.2024, הזמין בכתובת <https://tinyurl.com/232yr4ba>
רח' יפו 208, ירושלים 9438303 * מען למכתבים: ת.ד. 36504 ירושלים 9136001 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 9438303 * العنوان للرسائل: ص.ب. 36504، القدس 9136001 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B 36504 Jerusalem 9136001 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: office@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

בשטחים הפתוחים, וציודם במערך כוח-אדם, צי רכבים, וציוד טכנולוגי הכולל רחפנים, מצלמות שטח וציוד אישי.

3. על מנת להעניק מענה לתחושת היעדר המשילות והביטחון ביישובים ברחבי הארץ, משרד ההתיישבות ביקש להתקשר עם ארגון, חברה או עמותה בעל יכולת פריסה ארצית, אשר פועל על בסיס מערך מתנדבים קיים ומנוסה. על פי קריטריונים אלו, נמצא במשרד, נמצאה עמותת השומר החדש כספק יחיד בעל יכולת לספק ביטחון לתושבי היישובים ברחבי הארץ.

4. כלומר, משרד ההתיישבות מבקש להעביר, שוב, עשרות מיליוני שקלים מכספי ציבור לעמותה, בטענה כי הארגון הוא הגורם היחידי המסוגל לסייע בשימור תחושת המשילות והביטחון ביישובים ברחבי הארץ.

5. הטענה – הנטענת על ידי משרד ממשלתי – כי מדינת ישראל אינה מסוגלת לספק ביטחון ותחושת ביטחון לאזרחיה, ועליה להפריט את שירותי הביטחון לידי עמותה לשם כך – מקוממת מאין כמותה, בייחוד בעת הזו. המדובר בהסטת עשרות מיליוני שקלים לטובת הפרטת כוחות הביטחון של ישראל, תוך התנערות מחובת המדינה לפעול לביטחון אזרחיה.

6. אך מעבר לכך, נראה שהמדובר בצעד המעורר שאלות משפטיות כבדות משקל. כידוע, תקנה 29)3 לתקנות קובעת כי התקשרות משרד בחוזה לביצוע עיסקה, עבודה או לרכישת שירותים, אינה טעונה מכרז, אם היא מהווה התקשרות עם מי שלפי זכויות מכוח דין או בהתאם למצב הדברים בפועל הוא היחיד המסוגל לבצע את נושא ההתקשרות.

7. בהתאם להלכה הפסוקה, התקשרות בפטור ממכרז עם מי שנטען לגביו כי הוא היחיד המסוגל לבצע את ההתקשרות, חותרת תחת העקרונות העומדים ביסוד מוסד המכרז הציבורי. לכן, יש לפרש את חריג "ספק יחיד" פרשנות דווקנית ומצומצמת, וכי "יש לעשות בו שימוש רק במקרים בהם קיימת ודאות לגבי היותו של הספק היחיד המסוגל לבצע את נושא ההתקשרות".²

8. בענייננו, גם אם נקבל את "סקר השוק" שביצע המשרד (ויצוין כי בהתאם לחוות הדעת המקצועית שהגיש המשרד בעניין, סקר השוק בוצע על בסיס חיפוש במרשתת בלבד),³ לא ברור מדוע נקבע בקריטריונים כי על הספק לפעול על בסיס מערך מתנדבים. מעבר לכך, גם אם נקבל את ההכרח בפעולת מתנדבים, על פי חוות הדעת המקצועית שהגיש המשרד עצמו נמצא בבדיקה לפחות עוד ארגון אחד המפעיל מערך מתנדבים לשמירה על שטחים פתוחים.

² עע"מ 6911/21 איי. טי. שיקום בע"מ נ' מדינת ישראל - משרד הבריאות ועדת מכרזים מרכזית לשרותים וטובין (פורסם בנבו 07.03.2022). ההדגשה מופיעה במקור.

³ "חוות דעת מקצועית במסגרת כוונה להתקשר עם ספק יחיד" שערכה עדן גלעדי דניאל, מנהלת תחום גרעינים

משימתיים במשרד ההתיישבות, הזמינה בכתובת <https://tinyurl.com/yyw2a4z7>

רח' יפו 208, ירושלים 9438303 * מען למכתבים: ת.ד. 36504 ירושלים 9136001 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076

شارع يافا 208، القدس 9438303 * العنوان للرسائل: ص.ب. 36504، القدس 9136001 * هاتف: 02-5000073 • فاكس: 02-5000076

208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B 36504 Jerusalem 9136001 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076

E-mail: office@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

9. כך, מתעורר חשש כי לא זו בלבד שמשרד ההתיישבות פועל להפריט את שירותי הביטחון בישראל, הוא אף עושה זאת תוך "תפירת" קריטריונים במכרז בשווי עשרות מיליוני שקלים למידותיו של ארגון ספציפי, ואף מתעלם מקיומם של מציעים פוטנציאליים נוספים. זאת, בניגוד מוחלט להוראות ועקרונות חוק חובת המכרזים, תשנ"ב-1992.
10. יובהר, כי בכך אין כדי להטיל דופי בארגון השומר החדש ובפעילותו – החובה לשמור על ביטחון המדינה ועל טוהר המכרזים בשירות המדינה מוטלת על כתפי המדינה ועובדיה.
11. אין ספק כי קיים צורך בהגברת תחושת הביטחון בישראל, אולם משימה זו מוטלת על כתפי הממשלה, והיא אינה רשאית להפריטה. ממילא, גם צורך להיעזר בגורמים פרטיים, ככל שזה מתעורר, אינו מהווה הכשר אוטומטי להעברות כספים בלתי מבוקרות ובלתי חוקיות.
12. אשר על כן, מתכבדת התנועה לפנות אליכם, בשנית, בקריאה לעצור באופן מיידי את התקשרות משרד ההתיישבות בלא מכרז, ולהבהיר כי גם בעת הזו – הממשלה אינה רשאית להעביר כספים באופן בלתי שוויוני ובלתי חוקי ככל העולה על רוחה.
13. לאור האמור, נבקשכם לקבל בהקדם את התייחסותכם לטענות האמורות, ועד ליום 7.8.2024, על מנת שנוכל לבחון את המשך צעדינו בנושא, לרבות המשפטיים. בתוך כך, נבקש לקבל את התייחסותכם גם למכתבנו מיום 2.1.2024.

בכבוד רב,

אורי הס, עו"ד

האגף הכלכלי

התנועה לאיכות השלטון

אריאל ברזילי, עו"ד

מנהל האגף הכלכלי

התנועה לאיכות השלטון